

**gospodarske, obrtniške in narodne.**

Izhajajo vsak petek ter stanejo v tiskarni prejemanje za celo leto 6 kron, za pol leta 3 krone in za četrt leta 1 krono 50 vin., — po pošti prejemanje pa za celo leto 7 kron, za pol leta 3 krone 50 vin., za četrt leta 1 krona 80 vin. — Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača na leto 80 vin. Naročnino prejema upravništvo v Blasnikovi tiskarni. — Oglase (insetate) vzprejmlje upravništvo, in se plača za vsako vrsto za enkrat 16 vin., za dvakrat 24 vin., za trikrat 30 vin. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu „Novic“.

**V Ljubljani 6. junija 1902.**

**Politični oddelek.**

**Vojna v južni Afriki.**

Angleška pleše radosti in sreče, kajti naposled je dosegla popolno zmago v južni Afriki. V soboto ponoči je dobil angleški kralj tako dolgo in tako ne-strpljivo pričakovano brzojavno obvestilo generala Kitchenerja, da so v Vereenigingu zbrani poveljniki burskih čet soglasno sprejeli mirovne pogoje, kakor jih je določila angleška vlada, na kar so prišli njih pooblaščenci v Pretorijo in tam podpisali mirovni protokol.

Angleška je torej zmagala in zmagala je popolnoma, kajti ta mir pomeni popolno kapitulacijo Burov, ta mir določa, da se Buri odpovedo vsemu temu, za kar so se borili poltretje leto.

V nedeljo je angleška vlada naznanila parlamentu, da je mir sklenjen in naznanila je tudi mirovne pogoje. Mirovna pogodba se glasi:

Člen 1.: Buri v taboriščih odlože takoj orožje in izročijo Angležem vse topove, orožje in streljivo, ki se nahaja v njih posesti ali pod njihovim nadzorstvom. Buri ustavijo vsak odpor proti avtoriteti kralja Edvarda VII, ki ga priznavajo kot svojega zakonitega vladarja.

Člen 2.: Vsi Buri na bojišču izvan mej Transvaala in Oranja, ter vsi ujetniki, ki se nahajajo sedaj izvan južne Afrike in so državljani bivših republik, se vrnejo domov, kakor naglo bo preskrbljeno za njih eksistenco in prevoz, ako sprejmejo podložništvo kralju Edvardu.

Člen 3.: Vsi Buri, ki se udajo ter vrnejo iz ujetništva, ohranijo osebno svobodo, ter svoje imetje.

Člen 4.: Proti njim se ne uvede ne civilno ne vojnopravno postopanje za dejanja, ki so v zvezi z

vojno. Kazen velja le za one prestopke, ki niso v zvezi z vojnimi navadami.

Nadalje določa mirovna pogodba:

Holandski jezik se bo učil na vseh javnih šolah v burskih pokrajinah, koder bodo to zahtevali stariši. Ravno tako se bo temu jeziku priznala pravica pri sodiščih in upravnih oblastvih.

Orožje sme nositi v svojo obrambo in v svoje varstvo vsakdo, a samo, če ima za to oblastveno dovoljenje.

Vojaška uprava v deželi se kmalu umakne civilni. Osnuje se samostojni parlament z avtonomno vlado.

Vlada dovoli za sedaj tri milijone funtov šterlingov posojila, da se popravi škoda, provzročena po vojni, glede plačevanja vojnih stroškov se pa pozneje sklene poseben zakon.

Heroična, poltretje leto trajajoča burska vojna je torej končana in sicer z zmago Angleške. Od vsega sveta zapuščeni so se Buri kakor levi borili za svojo svobodo in neodvisnost. In sedaj so bili primorani se odpovedati neodvisnosti. Burski republik sta prenehali eksistirati, postali sta angleški provinciji, Buri pa so postali angleški podaniki. Angleška je dosegla svoj cilj in s tem storila prvi korak za uresničenje svojega načrta, ki se glasi: Od Kapstadta do Nila mora biti vsa angleška.

**Časnikarski shod.**

III.

Časnikarstvo je sad novodobnih razmer. Pravo časnikarstvo je nastalo šele tedaj, ko je ljudstvo zadobilo neposredni vpliv na javne razmere in je proti vladarstvenim organom potrebovalo organov ljudske volje in ljudske moči. Od tedaj raste moč in pomen časnikarstva uprav čudovito. Že danes je na Francoskem, na Angleškem in v Ameriki časopisje mero-